

**МОНГОЛ УЛСЫН
ҮНДЭСНИЙ
АУДИТЫН ГАЗАР**

ОД БҮРТГЭЛ АУДИТ ХХК

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

**ХАА-Н БИРЖ ТӨХХК-ИЙН
2014 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ**

Аудитын код: УАГ-САГ/2015/34/СТА-ГАК-ТӨХЭ

2015 оны 2 дугаар сар
Улаанбаатар хот

**МОНГОЛ УЛСЫН
ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР**

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас: 26-04-37, Факс: 62-26-32-30
E-mail: info@audit.gov.mn

**ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН БИРЖ
ТӨХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ
ЗАХИРАЛ Ж.ЭРДЭНЭБАТ ТАНАА**

2015.03.13 № 3/539
танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Хөдөө аж ахуйн бирж ТӨХХК-ийн 2014 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан болон холбогдох бусад тайлбар тодруулга бүхий санхүүгийн тайланд аудит хийв.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

Хөдөө аж ахуйн бирж ТӨХХК-ийн удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт (СТОУС), түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэж, тайлагнах үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Хөдөө аж ахуйн бирж ТӨХХК-ийн 2014 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан нь үнэн зөв, бодитой илэрхийлэгдсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Бид аудитыг Аудитын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журмын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр стандарт, журмын шаардлага нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэх явдал болно.

Аудитаар санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем, тэдгээрийг дэмжих нотлох зүйлийг сорилын үндсэн дээр шалгаж, удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг үнэлж цэгнэн, санхүүгийн тайлангийн ерөнхий толилуулгыг үнэлсэн.

Бидний хийсэн аудит санал дүгнэлт өгөх хангалттай үндэслэл болно гэдэгт итгэлтэй байна.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Хөдөө аж ахуйн бирж ТӨХХК-ийн 2014 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, СТОУС-д нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан бодлого, аргачлал, журмын дагуу материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн, шударга илэрхийлсэн байна.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

С.ЭНХЗАЯА

Регистрийн дугаар

5	6	7	4	5	2	2
---	---	---	---	---	---	---

Хаяг:

Шуудангийн хаяг: **ХӨДӨӨ**
АН БИРЖ
ХХК

Утас:

Факс:

Өмчийн хэлбэр: Төрийн 100 хувь

Хувийн _____ хувь

"Хөдөө аж ахуйн бирж" ХХК-ИЙН
2014 ОНЫ ЖИЛИЙН
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

Хянаж хүлээн авсан байгууллагын нэр	Сар, өдөр	Гарын үсэг
<i>Сэлэнхүү</i>	<i>11/27</i>	<i>[Signature]</i>
<i>СЗХ</i>	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>
<i>ТӨХ (хх)</i>	<i>10/27</i>	<i>[Signature]</i>

**" Хөдөө аж ахуйн бирж " ХХК-ийн
2014 оны жилийн санхүүгийн тайлангийн
бодит байдлын тухай мэдэгдэл**

2015 оны 03 сарын 25

Захирал Жадамба овогтой Эрдэнэбат, ерөнхий нягтлан бодогч Жаргалсайхан овогтой Болортуяа бид манай аж ахуйн нэгжийн 2014 оны 12 сарын 31-ны өдрөөр тасалбар болгон гаргасан санхүүгийн тайланд тайлант хугацааны үйл ажиллагааны үр дүн, санхүүгийн байдлыг "Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай" хуулийн 17.1 дэх заалтын дагуу үнэн зөв, бүрэн тусгасан болохыг баталж байна. Үүнд:

1. Бүх ажил гүйлгээ бодитоор гарсан бөгөөд холбогдох анхан шатны баримтыг үндэслэн нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайланд үнэн зөв тусгасан
2. Санхүүгийн тайланд тусгагдсан бүх тооцоолол үнэн зөв хийгдсэн
3. Аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааны эдийн засаг, санхүүгийн бүхий л үйл явцыг иж бүрэн хамарсан
4. Тайлант үеийн үр дүнд өмнөх оны ажил гүйлгээнээс шилжин тусгагдаагүй, мөн тайлант оны ажил гүйлгээнээс орхигдсон зүйл байхгүй.
5. Бүх хөрөнгө, авлага, өр төлбөр, орлого, зардлыг холбогдох Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв тусгасан.
6. Энэ тайланд тусгагдсан бүхий л зүйл манай байгууллагын албан ёсны өмчлөлд байдаг бөгөөд орхигдсон зүйл үгүй болно.

Захирал

Тооцооны нягтлан бодогч

Ж.Эрдэнэбат

Б.Номин-Эрдэнэ

САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Хөдөө аж ахуйн бирж
(Аж ахуйн нэгжийн нэр)

2015 оны 03 сарын 25
/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	Үлдэгдэл	
		01-р сарын 01	12-р сарын 31
1	ХӨРӨНГӨ		
1.1	Эргэлтийн хөрөнгө		
1.1.1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	176,834,282	40,837,481
1.1.2	Дансны авлага		5,982,231
1.1.3	Татвар, НДШ-ийн авлага	32,868,072	30,952,723
1.1.4	Бусад авлага	2,994,441	2,708,525
1.1.5	Бусад санхүүгийн хөрөнгө		
1.1.6	Бараа материал	7,584,203	17,973,750
1.1.7	Урьдчилж төлсөн зардал/гооцоо	19,250,443	33,858,247
1.1.8	Бусад эргэлтийн хөрөнгө		
1.1.9	Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө (борлуулах бүлэг хөрөнгө)		
1.1.10			
1.1.11	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	239,531,441	132,312,958
1.2	Эргэлтийн бус хөрөнгө		
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	437,034,607	608,394,302
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	836,923,972	665,627,251
1.2.3	Биологийн хөрөнгө		
1.2.4	Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт		
1.2.5	Хайгуул ба үнэлгээний хөрөнгө		
1.2.6	Хойшлогдсон татварын хөрөнгө		
1.2.7	Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө		
1.2.8	Бусад эргэлтийн бус хөрөнгө		
1.2.9			
1.2.10	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	1,273,958,579	1,274,021,553
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,513,490,020	1,406,334,511
2	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ		
2.1	Өр төлбөр		
2.1.1	Богино хугацаат өр төлбөр		
2.1.1.1	Дансны өглөг		149,200,000
2.1.1.2	Цалингийн өглөг		295,015
2.1.1.3	Татварын өр	900,601	23,731,821
2.1.1.4	НДШ-ийн өглөг		32,385,940
2.1.1.5	Богино хугацаат зээл		
2.1.1.6	Хүүний өглөг		
2.1.1.7	Ногдол ашгийн өглөг		77,980,000
2.1.1.8	Урьдчилж орсон орлого		
2.1.1.9	Нөөц/Өр төлбөр/		
2.1.1.10	Бусад богино хугацаат өр төлбөр	184,661	6,420,885
2.1.1.11	Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө (борлуулах бүлэг хөрөнгө)-нд хамаарах өр төлбөр		
2.1.1.12			
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	1,085,262	290,013,660
2.1.2	Урт хугацаат өр төлбөр		

2.1.2.1	Урт хугацаат зээл		
2.1.2.2	Нөөц /Өр төлбөр/		
2.1.2.3	Хойшлогдсон татварын өр	4,479,403	4,479,403
2.1.2.4	Бусад урт хугацаат өр төлбөр		
2.1.2.5			
2.1.2.6	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	4,479,403	4,479,403
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	5,564,665	294,493,063
2.3	Эздийн өмч		
2.3.1	Өмч: -төрийн	10,000	1,021,700,000
2.3.2	-хувийн		
2.3.3	-хувьцаат		
2.3.4	Халаасны хувьцаа		
2.3.5	Нэмж төлөгдсөн капитал		
2.3.6	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл		
2.3.7	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц		
2.3.8	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	1,159,700,000	10,000
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг	348,215,355	90,131,447
2.3.10			
2.3.11	Эздийн өмчийн дүн	1,507,925,355	1,111,841,447
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	1,513,490,020	1,406,334,511

Захирал

/ Ж.Эрдэнэбат /

Тооцооны нягтлан бодогч

Номин

/ Б.Номин-Эрдэнэ /

ОРЛОГЫН ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТАЙЛАН

Хөдөө аж ахуйн бирж ХХК

(Аж ахуйн нэгжийн нэр)

2015 оны 03 сарын 25

/тогтогвор/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	01-р сарын 01	12 -р сарын 31
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	1,445,214,867	1,874,283,798
2	Борлуулалтын өртөг		
3	Нийт ашиг (алдагдал)	1,445,214,867	1,874,283,798
4	Түрээсийн орлого		
5	Хүүний орлого	27,777,773	17,407,037
6	Ногдол ашгийн орлого		
7	Эрхийн шимтгэлийн орлого		
8	Бусад орлого		100,000
9	Борлуулалт маркетингийн зардал	21,043,000	55,725,100
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	995,703,972	2,089,757,168
11	Санхүүгийн зардал		
12	Бусад зардал	62,080,441	3,366,430
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	(361,451)	714,659
14	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		
15	Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		
16	Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз (гарз)		
17	Бусад ашиг (алдагдал)		
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	393,803,777	(256,343,204)
19	Орлогын татварын зардал	45,588,422	1,740,704
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	348,215,355	(258,083,908)
21	Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг		
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	348,215,355	(258,083,908)
23	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	
	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү		
	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү		
	Бусад олз (гарз)		
24	Орлогын нийт дүн	348,215,355	(258,083,908)
25	Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)		

Захирал

/ Ж.Эрдэнэбат /

Тооцооны нягтлан бодогч

/ Б.Номин-Эрдэнэ /

ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Хөдөө аж ахуйн бирж

2015 оны 03 сарын 25

(Аж ахуйн нэгжийн нэр)

/төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	Өмч	Халаасны хувьцаа	Нэмж төлөгдсөн капитал	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
1	2013 оны 01-р сарын 01-ний үлдэгдэл	10,000							10,000
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга								-
3	Залруулсан үлдэгдэл	10,000							10,000
4	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)							348,215,355	348,215,355
5	Бусад дэлгэрэнгүй орлого								-
6	Өмчид гарсан өөрчлөлт						1,159,700,000		1,159,700,000
7	Зарласан ногдол ашиг								-
8	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн								-
9	2013 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	10,000	-	-	-	-	1,159,700,000	348,215,355	1,507,925,355
10	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга								-
11	Залруулсан үлдэгдэл	10,000	-	-	-	-	1,159,700,000	348,215,355	1,507,925,355
12	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)							(258,083,908)	(258,083,908)
13	Бусад дэлгэрэнгүй орлого								-
14	Өмчид гарсан өөрчлөлт	1,021,690,000					(1,159,690,000)		(138,000,000)
15	Зарласан ногдол ашиг								-
16	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн								-
17	2014 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	1,021,700,000	-	-	-	-	10,000	90,131,447	1,111,841,447

Захирал

/ Ж.Эрдэнэбат /

Тооцооны нягтлан бодогч

/ Б.Номин-Эрдэнэ /

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Хөдөө аж ахуйн бирж ХХК

2015 оны 03 сарын 25

(Аж ахуйн нэгжийн нэр)

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	01-р сарын 01	12-р сарын 31
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	1,445,214,867	1,868,301,567
	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлэний орлого	1,445,214,867	1,868,301,567
	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого		-
	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө		-
	Буцаан авсан албан татвар		-
	Татаас, санхүүжилтийн орлого		-
	Бусад мөнгөн орлого		-
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	1,108,594,290	1,757,070,093
	Ажиллагчдад төлсөн	538,430,937	863,560,142
	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	102,577,316	153,658,702
	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	28,316,292	43,455,563
	Ашиглалтын зардалд төлсөн		-
	Түлш, шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	5,764,270	15,294,500
	Хүүний төлбөрт төлсөн		-
	Татварын байгууллагад төлсөн	131,289,230	71,513,774
	Даатгалын төлбөрт төлсөн	104,450	245,025
	Бусад мөнгөн зарлага	302,111,795	609,342,388
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээний дүн	336,620,577	111,231,474
2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
2.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	27,777,773	18,777,037
	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого		-
	Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого		-
	Хөрөнгө оруулалт борлуулсны орлого		-
	Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого		-
	Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан төлөлт		1,370,000
	Хүлээн авсан хүүний орлого	27,777,773	17,407,037
	Хүлээн авсан ногдол ашиг		-
			-
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	169,785,583	246,756,050
	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	168,415,583	246,306,050
	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		450,000
	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн		-
	Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		-
	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа	1,370,000	-
			-
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээний	(142,007,810)	(227,979,013)
3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
3.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	49,147,769	750,738
	Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	49,147,769	-
	Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан		-
	Төрөл бүрийн хандив		-
			750,738
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	66,936,254	20,000,000
	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө	66,574,802	-

	Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн		-
	Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн		-
	Төлсөн ногдол ашиг		20,000,000
		361,452	-
3.3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(17,788,485)	(19,249,262)
4	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	176,824,282	(135,996,801)
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	10,000	176,834,282
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	176,834,282	40,837,481

Захирал

/ Ж.Эрдэнэбат /

Тооцооны нягтлан бодогч

/ Б.Номин-Эрдэнэ /

